

SADRŽAJ

deo prvi

STRUČNE SLUŽBE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA

	Strana
I. POJAM STRUČNIH SLUŽBI — — — — —	3
II. ULOGA STRUČNIH SLUŽBI — — — — —	5
III. OSNOVNA OBELEŽJA ZADATAKA STRUČNIH SLUŽBI — — —	7
IV. VRSTE STRUČNIH SLUŽBI — — — — —	8
1. Zadaci i poslovi službe za samoupravne poslove — — — — —	9
a) Poslovi za organe samoupravljanja — — — — —	10
b) Poslovi normativne delatnosti — — — — —	10
c) Poslovi sprovođenja pojedinih postupaka — — — — —	11
d) Poslovi samoupravnog informisanja — — — — —	11
e) Poslovi samoupravne administracije — — — — —	11
f) Poslovi vođenja samoupravnih evidencija — — — — —	11
2. Zadaci i poslovi službe za pravne poslove — — — — —	12
a) Poslovi u vezi sa ugovornim aktivnostima organizacija udruženog rada — — — — —	13
b) Poslovi zastupanja organizacije udruženog rada — — — — —	13
c) Administrativni i ostali pravni poslovi — — — — —	14
3. Zadaci i poslovi službe za kadrovske poslove — — — — —	14
a) Analiza poslova i radnih zadataka — — — — —	15
b) Planiranje kadrova — — — — —	16
c) Pribavljanje (zapošljavanje) kadrova — — — — —	16
d) Usmeravanje i praćenje razvoja kadrova — — — — —	17
e) Raspodela ličnih dohodaka — — — — —	17
f) Zaštita kadrova — — — — —	18
g) Društveni standard kadrova — — — — —	18
h) Interkadrovski i organizacioni odnosi — — — — —	18
i) Informisanje kadrova — — — — —	18
j) Ostali kadrovski poslovi — — — — —	19
4. Zadaci i poslovi službe za opšte poslove — — — — —	19
a) Prijem, ekspedicija i dostavljanje pošte i arhiviranje dokumenta — — — — —	20
b) Daktilografski i stenografski poslovi — — — — —	20
c) Umnožavanje materijala — — — — —	20
d) Zaštita imovine — — — — —	20
e) Održavanje poslovnih prostorija — — — — —	21

5. Zadaci i poslovi službe za finansijsko knjigovodstvene poslove —	21
V. POLOŽAJ I ORGANIZOVANJE STRUČNIH SLUŽBI — — — — —	22
VI. ODREĐIVANJE DELOKRUGA RADA STRUČNIH SLUŽBI — — — —	25
VII. POSTUPAK ZA FORMIRANJE STRUČNIH SLUŽBI — — — —	26

DEO DRUGI**STATUS I STATUSNE PROMENE ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA — 29****ODELJAK 1.**

I. ORGANIZOVANJE I PROMENE U ORGANIZOVANJU — — — — —	31
1. O organizovanju udruženog rada uopšte — — — — —	31
1) Pojam organizacija udruženog rada — — — — —	32
2) Organizaciona načela o organizovanju udruženog rada — —	32
2. Osnovna organizacija udruženog rada — — — — —	34
1) Uslovi za organizovanje osnovne organizacije udruženog rada	36
2) Inicijativa za organizovanje osnovne organizacije — — —	37
3) Ocena uslova na zboru radnih ljudi — — — — —	38
4) Raspoređivanje sredstava, prava i obaveza — — — — —	40
5) Zaključivanje samoupravnog sporazuma o udruživanju rada radnika u osnovnoj organizaciji — — — — —	43
6) Izbor radničkog saveta i donošenje statuta — — — — —	44
7) Izdvajanje osnovne organizacije iz sastava radne organizacije —	46
8) Uređivanje načina i uslova izvršenja međusobnih prava i obaveza — — — — —	48
3. Radna organizacija — — — — —	48
1) Osnovna obeležja radne organizacije — — — — —	49
2) Vrste osnivanja radne organizacije — — — — —	51
3) Osnivači radne organizacije — — — — —	51
4) Uslovi za osnivanje radne organizacije — — — — —	52
5) Akt o osnivanju radne organizacije — — — — —	54
6) Pravni položaj radne organizacije u osnivanju — — — — —	56
7) Samoupravno organizovanje radne organizacije u osnivanju	56
8) Organizovanje privremene osnovne organizacije — — — —	58
9) Konstituisanje radne organizacije — — — — —	60
10) Zaključenje i sadržaj samoupravnog sporazuma o udruživanju u radnu organizaciju — — — — —	61
11) Izbor radničkog saveta odnosno drugog organa upravljanja	65
12) Imenovanje vršioca dužnosti poslovodnog organa — — —	65
13) Donošenje statuta radne organizacije — — — — —	65
14) Pravo osnivača prema radnoj organizaciji posle konstituisanja	66
15) Posebnosti za određene radne organizacije — — — — —	67
4. Udrživanje u složenu organizaciju udruženog rada — — — — —	68
1) Oblici složene organizacije — — — — —	68
2) Nastanak (konstituisanje i organizovanje) složene organizacije	69
a) Konstituisanje složene organizacije — — — — —	70
b) Organizovanje složene organizacije — — — — —	71

5. Statusne promene u samoupravnom organizovanju	— — — — —	72
1) Statusne promene osnovnih organizacija	— — — — —	73
2) Statusne promene radne organizacije	— — — — —	74
3) Promene u organizovanju složene organizacije	— — — — —	76
6. Drugi oblici udruživanja rada i sredstava	— — — — —	76
1) Poslovna zajednica	— — — — —	78
a) Organizacija poslovne zajednice	— — — — —	78
b) Osnivanje poslovne zajednice	— — — — —	79
c) Prestanak poslovne zajednice	— — — — —	80
d) Neka sporna pitanja udruživanja u poslovne zajednice	— — — — —	80
2) Samoupravne interesne zajednice materijalne proizvodnje	— — — — —	82
3) Zajednice udruženog rada za međusobnu plansku i poslovnu saradnju	— — — — —	84
4) Zajednica osnovnih odnosno radnih organizacija	— — — — —	84
5) Udruživanje u samoupravne interesne zajednice	— — — — —	85
6) Radne zajednice za obavljanje poslova od zajedničkog interesa	— — — — —	85
a) Obrazovanje radne zajednice	— — — — —	87
b) Postupak obrazovanja radne zajednice	— — — — —	87
c) Organizovanje osnovne organizacije za obavlja poslova od zajedničkog interesa	— — — — —	89

ODELJAK 2.

II. UPIS U SUDSKI REGISTAR	— — — — —	90
1. Opšte o postupku upisa	— — — — —	90
1) Formalni i materijalni uslovi za upis	— — — — —	90
2) Postupak sa neurednom prijavom	— — — — —	92
3) Rešenje o zahtevu za upis i pravni lekovi	— — — — —	93
2. Stvarna i mesna nadležnost suda	— — — — —	94
1) Stvarna nadležnost	— — — — —	94
2) Mesna nadležnost	— — — — —	95
3. Subjekti upisa u sudski registar	— — — — —	96
1) Organizacije udruženog rada	— — — — —	96
2) Poslovne zajednice i drugi oblici udruživanja rada i sredstava	— — — — —	97
3) Bankarske organizacije	— — — — —	97
4) Radne zajednice	— — — — —	98
5) Upis drugih subjekata određenih zakonom	— — — — —	98
6) Poslovne jedinice	— — — — —	99
4. Predmet upisa u sudski registar i pokretanje postupka	— — —	101
1) Prijava za upis osnivanja, organizovanja, konstituisanja, statusnih i drugih promena, kao i prestanka subjekta upisa	— —	101
a) Prijava za upis osnivanja	— — — — —	102
b) Prijava za upis organizovanja	— — — — —	102
c) Prijava za upis konstituisanja	— — — — —	102
d) Prijava za upis statusnih promena	— — — — —	103

e) Prijava za upis drugih promena — — — — —	103
f) Prijava za upis prestanka subjekta upisa — — — — —	104
5. Upis podataka koji su od značaja za pravni promet — — — — —	104
1) Firma, odnosno naziv, sedište i bliža adresa subjekta upisa — — — — —	105
a) Uopšte o firmi, odnosno nazivu — — — — —	105
b) Obavezne oznake u firmi, odnosno nazivu — — — — —	106
c) Oznaka vrste i oblik odgovornosti u nazivu osnovne organizacije — — — — —	110
d) Fakultativne oznake u firmi, odnosno nazivu — — — — —	111
e) Ograničenje i zabrana unošenja u firmu, odnosno naziv imena istorijskih i drugih ličnosti, odnosno naziva društveno-političkih zajednica — — — — —	113
f) Sedište subjekta upisa — — — — —	115
2) Delatnost, odnosno poslovi — — — — —	117
a) Uopšte o utvrđivanju delatnosti — — — — —	117
b) Delatnost osnovne organizacije — — — — —	119
c) Delatnosti radne organizacije — — — — —	122
d) Delatnosti složene organizacije — — — — —	124
e) Poslovi koji se upisuju u sudske registre — — — — —	124
f) Pravo vršenja spoljnotrgovinskog prometa — — — — —	125
Sudska praksa u vezi upisa prava vršenja spoljnotrgovinskog prometa	128
3) Ovalašćenja u pravnom prometu sa trećim licima — — — — —	129
4) Vrsta i obim odgovornosti u pravnom prometu sa trećim licima	131
5) Vrsta i obim odgovornosti za obaveze drugih organizacija udruženog rada — — — — —	132
6) Imena lica ovalašćenih za zastupanje i granice njihovih ovalašćenja — — — — —	133
7) Ostali podaci od značaja za pravni promet — — — — —	135
a) Naziv i sedište osnivača, vrsta i obim odgovornosti osnivača za obaveze subjekta upisa, broj i datum akta o osnivanju, odnosno samoupravnog sporazuma o osnivanju —	135
b) Firma, odnosno naziv i sedište udruženih organizacija, odnosno naziv i sedište radne organizacije — — — — —	135
c) Firma, odnosno naziv i sedište organizacije u koju je udružen subjekt upisa — — — — —	135
d) Naziv i mesto poslovanja poslovne jedinice — — — — —	136
6. Način podnošenja zahteva za upis u sudske registre — — — — —	136
1) Vrsta obrasca za upis u sudske registre — — — — —	136
2) Vrste obrazaca priloga uz prijavu — — — — —	137
3) Pregled obrazaca prijava za upis i obrazaca priloga uz prijavu	138
7. Prijava za upis radne organizacije — — — — —	141
1) Prijava za upis radne organizacije — — — — —	141
2) Prijava za upis predbeležbe konačne odluke o organizovanju privremene osnovne organizacije — — — — —	142
3) Prijava za upis predbeležbe odluke o organizovanju osnovne organizacije — — — — —	142
4) Prijava za upis konstituisanja radne organizacije koja u svom sastavu ima osnovne organizacije — — — — —	143

5) Prijava za upis konstituisanja radne organizacije koja u svom sastavu nema osnovnih organizacija — — — — —	144
6) Prijava za upis poslovne jedinice — — — — —	144
7) Prijava za evidentiranje poslovnih jedinica — — — — —	145
8. Prijava za upis složene organizacije — — — — —	145
1) Prijava za upis organizovanja i konstituisanja složene organizacije — — — — —	145
2) Prijava za upis zabeležbe o udruživanju radne organizacije u složenu organizaciju — — — — —	146
9. Prijava za upis udruživanja u poslovnu zajednicu — — — — —	146
10. Prijava za upis prava vršenja poslova spoljnotrgovinskog prometa	146
11. Primeri popunjениh prijava za upis u sudski registar — — — — —	147
Obrasci upisa u registre OUR — — — — —	148

ODELJAK 3.

ZASTUPANJE I PREDSTAVLJANJE ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA	252
I. ZASTUPANJE PRI ZAKLJUČIVANJU UGOVORA — — — — —	252
1. Lica ovlašćena za zastupanje — — — — —	252
2. Predstavljanje organizacije udruženog rada — — — — —	257
3. Obim ovlašćenja zastupanja — — — — —	257
4. Punomoćstvo — — — — —	259
5. Vrste punomoćja — — — — —	260
6. Prekoračenje granice ovlašćenja — — — — —	262
7. Prestanak punomoćja — — — — —	263
8. Poslovno punomoćje — — — — —	265
9. Trgovinski putnici — — — — —	266
10. Punomčnici po zaposlenju — — — — —	268
11. Prokuristi — — — — —	269
II. ZASTUPANJE PRED SUDOVIMA I ARBITRAŽAMA — — — — —	269
1. Zastupanje u privrednim sporovima — — — — —	269
1) Zastupnik — — — — —	271
2) Punomoćnici — — — — —	273
3) Parnične radnje zastupnika i punomoćnika — — — — —	273
4) Punomoćje — — — — —	274
5) Vrste punomoćja — — — — —	275
6) Obim ovlašćenja — — — — —	276
7) Prestanak punomoćja — — — — —	278
8) Odnosi zastupnika i punomoćnika — — — — —	280
9) Dostavljanje pismena punomoćniku — — — — —	281
2. Zastupanje pred izbranim sudovima — — — — —	282
3. Zastupanje pred međunarodnim arbitražama — — — — —	285
4. Zastupanje pred sudom časti — — — — —	286
5. Zastupanje u privredno kaznenom postupku — — — — —	289
1) Prestanak pravnog lica — — — — —	289
2) Branilac — — — — —	292
6. Postupak oduzimanja protivpravno stečene imovinske koristi —	293
7. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	295

ODELJAK 4.

PRESTANAK I STEČAJ ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA	— — — — —	298
I. SANIRANJE ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA	— — — — —	298
1. Definisanje neuspešnog poslovanja OUR	— — — — —	298
2. Zakonsko regulisanje sanacije	— — — — —	301
1) Predsanacioni postupak	— — — — —	301
2) Uslovi i postupak sanacije	— — — — —	302
a) Samostalni postupak sanacije	— — — — —	303
b) Sanacija uz posredovanje privredne komore	— — — — —	304
c) Dobrovoljno poravnanje po pozivu dužnika	— — — — —	305
d) Prinudno poravnanje u postupku sanacije	— — — — —	305
3. Utvrđivanje uzroka neuspešnog poslovanja	— — — — —	306
1) Klasifikacija uzroka neuspela	— — — — —	307
2) Analiza bilansa stanja i uspeha	— — — — —	308
a) Pripremanje bilansa za analizu	— — — — —	308
b) Ispitivanje karakterističnih odnosa u bilansima	— — — — —	311
c) Ispitivanje bilansnih pozicija	— — — — —	317
4. Projektovanje mera i akcija u sanacionom programu	— — — — —	318
1) Mere za utvrđivanje pravog iznosa gubitka	— — — — —	318
2) Izbor strategije	— — — — —	319
3) Projektovanje (izbor) mera za sanaciju	— — — — —	319
a) Mere za popravljanje položaja likvidnosti	— — — — —	320
b) Mere za popravljanje nivoa rentabiliteta	— — — — —	325
c) Ocena mera za osnovu projektovanih bilansa	— — — — —	327
5. Prihvatanje sanacionog programa i kontrola sprovođenja	— — — — —	327
II. PRESTANAK ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA	— — — — —	328
UVOD	— — — — —	328
1) Stečaj	— — — — —	330
1) Opšte napomene	— — — — —	330
2) Formalni izvori	— — — — —	332
3) Uslovi	— — — — —	333
4) Subjekti	— — — — —	334
5) Primena Zakona o parničnom postupku	— — — — —	335
6) Specifičnosti postupka stečaja	— — — — —	335
7) Organi u stečajnom postupku	— — — — —	337
8) Pokretanje postupka stečaja	— — — — —	342
9) Prethodni postupak — postupak prinudnog poravnanja	— — — — —	344
10) Otvaranje postupka stečaja	— — — — —	349
11) Pravne posledice otvaranja postupka stečaja	— — — — —	350
12) Preboj uzajamnih potraživanja	— — — — —	351
13) Uticaj stečaja na dvostrano — teretne ugovore	— — — — —	353
14) Pravo na potragu	— — — — —	355
15) Pobijanje pravnih radnji dužnika	— — — — —	356
16) Razlučna i izlučna prava	— — — — —	358
17) Prijave potraživanja	— — — — —	360

	Strana
18) Deobna masa — — — — —	364
19) Zaključenje postupka stečaja — — — — —	366
2. Redovna likvidacija — — — — —	366
 DEO TREĆI	
IZRADA I DONOŠENJE SAMOUPRAVNICH AKATA ORGANIZACIJA UDRUŽENOG RADA — — — — —	
	371
1. Samoupravno uređivanje odnosa u organizacijama udruženog rada — — — — —	373
1) Predmet samoupravnog uređivanja odnosa — — — — —	373
2) Akti samoupravnog uređivanja odnosa — — — — —	374
3) Samoupravni opšti akti organizacija udruženog rada — — — — —	375
4) Radnje i poslovi u postupku samoupravnog uređivanja odnosa — — — — —	375
2. Pokretanje postupka za donošenje samoupravnih opštih akata — — — — —	377
1) Osnovi za pokretanje postupka za donošenje samoupravnih opštih akata — — — — —	377
2) Nadležnost za pokretanje postupka za donošenje samoupravnog opštег akta — — — — —	378
3) Smernice za rad na pripremanju predloga samoupravnog opštег akta — — — — —	378
4) Odluka o pokretanju postupka za donošenje samoupravnog opštег akta — — — — —	379
3. Pripremanje predloga samoupravnog opštег akta — — — — —	379
1) Nadležnost za pripremanje predloga samoupravnog opštег akta — — — — —	380
2) Poslovi pripremanja predloga samoupravnog opšteg akta — — — — —	380
3) Teze za samoupravni opšti akt — — — — —	381
4) Prednacrt samoupravnog opštег akta — — — — —	382
5) Nacrt samoupravnog opštег akta — — — — —	382
6) Prateći materijali — — — — —	383
4. Tehnika izrade samoupravnog opštег akta — — — — —	383
1) Redigovanje samoupravnih opštih akata — — — — —	383
2) Naziv samoupravnog opštег akta — — — — —	384
3) Delovi samoupravnog opštег akta — — — — —	385
4) Grupisanje odredaba samoupravnog opštег akta — — — — —	386
5. Utvrđivanje i razmatranje predloga samoupravnog opštег akta — — — — —	387
1) Nadležnost za utvrđivanje predloga samoupravnog opšteg akta — — — — —	388
2) Uređivanje prvog predloga samoupravnog opšteg akta — — — — —	388
3) Razmatranje predloga samoupravnog opšteg akta — — — — —	389
4) Utvrđivanje konačnog predloga samoupravnog opšteg akta — — — — —	390
6. Donošenje samoupravnih opštih akata referendumom — — — — —	391
1) Samoupravni opšti akti koji se donose referendumom — — — — —	391
2) Dejstvo obaveze donošenja samoupravnog opštег akta referendumom — — — — —	392
3) Raspisivanje i sprovođenje referendumu — — — — —	393
4) Glasanje na referendumu — — — — —	394
5) Utvrđivanje rezultata referendumu — — — — —	395
7. Donošenje samoupravnih opštih akata drugim oblicima ličnog izjašnjavanja — — — — —	397
1) Samoupravni opšti akti koji se mogu donositi na zboru radnika i potpisivanjem — — — — —	397

	Strana
2) Donošenje samoupravnog opštег akta na zboru radnika — —	398
3) Donošenje samoupravnih opštih akata potpisivanjem i davanjem posebne izjave — — — — —	399
8. Donošenje samoupravnih opštih akata od strane radničkog saveta organizacije udruženog rada — — — — —	400
1) Samoupravni opšti akti koje može donositi radnički savet osnovne organizacije — — — — —	400
2) Samoupravni opšti akti koje može doneti radnički savet radne, odnosno složene organizacije — — — — —	401
3) Donošenje samoupravnih opštih akata od strane radničkog saveta osnovne organizacije — — — — —	402
4) Donošenje samoupravnih opštih akata od strane radničkog saveta radne ili složene organizacije — — — — —	403
9. Donošenje akta o promenama samoupravnih opštih akata — —	404
1) Vrste promena samoupravnih opštih akata — — — — —	404
2) Pokretanje postupka za promenu samoupravnog opštег akta — — — — —	404
3) Akt o promeni samoupravnog opštег akta — — — — —	405
4) Način i postupak za donošenje akta o promeni samoupravnog opštег akta — — — — —	406
5) Usvajanje akta o promeni samoupravnog opštег akta — — —	407
6) Tehnika izrade akata o promeni samoupravnog opštег akta — — —	408
10. Objavljivanje, uručivanje i dostavljanje samoupravnih opštih akata — — — — —	409
1) Objavljivanje samoupravnog opštег akta — — — — —	410
2) Uručivanje samoupravnih opštih akata radnicima — — —	411
3) Dostavljanje samoupravnih opštih akata nadležnim organima — — —	412

DEO ĆETVRTI

SAMOUPRAVLJANJE I POSLOVANJE U ORGANIZACIJAMA UDRUŽENOG RADA — — — — —	413
ODELJAK 1.	
SAMOUPRAVLJANJE LIČNIM IZJAŠNJAVANJEM RADNIKA — — —	415
I. UOPSTE O LIČNOM IZJAŠNJAVANJU RADNIKA — — — — —	415
1. Pojam ličnog izjašnjavanja radnika — — — — —	415
2. Oblici ličnog izjašnjavanja radnika — — — — —	415
3. Organizacija udruženog rada u kojima se može vršiti lično izjašnjavanje radnika — — — — —	416
4. Prethodno raspravljanje o pitanjima o kojima se odlučuje ličnim izjašnjavanjem radnika — — — — —	417
II. LIČNO IZJAŠNJAVANJE RADNIKA REFERENDUMOM — — —	419
1. Pojam referendumu — — — — —	419
2. Pitanja o kojima se odlučuje referendumom — — — — —	419
3. Organi za sprovođenje referendumu — — — — —	421
4. Raspisivanje referendumu — — — — —	422
5. Odluka o raspisivanju referendumu — — — — —	423
6. Glasanje na referendumu — — — — —	423
7. Utvrđivanja rezultata glasanja na glasačkom mestu — — —	425

8. Utvrđivanje rezultata referenduma — — — — —	425
9. Neprihvatanje predloga odluke ili drugog akta donetog na referendumu i ponavljanje referenduma — — — — —	427
10. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	428
III. LIČNO IZJAŠNJAVAĆE NA ZBORU RADNIKA — — — — —	437
1. Položaj i uloga zbara radnika — — — — —	437
2. Delokrug zbara radnika — — — — —	438
3. Održavanje jedinstvenog zbara radnika i zborova u radnim jedinicama i drugim delovima procesa rada — — — — —	440
4. Sazivanje i rad zbara radnika — — — — —	441
5. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	445
IV. LIČNO IZJAŠNJAVAĆE RADNIKA POTPISIVANJEM ODNOSENOM DAVANJEM POSEBNE IZJAVE U PISMENOM OBLIKU — — — — —	448
1. Pojam izjašnjavanja potpisivanjem odnosno davanjem posebne izjave u pismenom obliku — — — — —	448
2. Pitanja o kojima se odlučuje potpisivanjem odnosno davanjem posebne izjave u pismenom obliku — — — — —	448
3. Postupak odlučivanja potpisivanjem odnosno davanjem posebne izjave u pismenom obliku — — — — —	449
4. Donošenje odluke ili drugog akta potpisivanjem odnosno davanjem posebne izjave u pismenom obliku — — — — —	450
5. Neprihvatanje predloga odluka ili drugog akta potpisivanjem odnosno davanjem posebne izjave u pismenom obliku — — — — —	450
6. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	451
V. DRUGI OBLICI LIČNOG IZJAŠNJAVAĆE RADNIKA — — — — —	457
ODELJAK 2.	
SAMOUPRAVLJANJE PUTEM DELEGATA U RADNICKOM SAVETU — — — — —	459
I. POLOŽAJ I FUNKCIJE RADNICKOG SAVETA — — — — —	459
1. Pojam radničkog saveta i obveznost njegovog obrazovanja — — — — —	459
2. Broj i sastav delegata u radničkom savetu — — — — —	460
3. Trajanje mandata delegata i ograničenje ponovnog izbora u isti radnički savet — — — — —	463
II. DELOKRUG RADNICKOG SAVETA — — — — —	464
1. Delokrug radničkog saveta osnovne organizacije udruženog rada — — — — —	464
2. Delokrug radničkog saveta radne organizacije — — — — —	467
3. Delokrug radničkog saveta složene organizacije udruženog rada — — — — —	468
III. IZBOR DELEGATA U RADNICKI SAVET — — — — —	468
1. Uopšte o izboru delegata u radnički savet — — — — —	468
2. Postupak izbora delegata u radnički savet osnovne organizacije udruženog rada — — — — —	470
1) Raspisivanje izbora — — — — —	470
2) Obrazovanje organa za sprovođenje izbora — — — — —	471
3) Predlaganje i utvrđivanje kandidata — — — — —	471
4) Glasanje za izbor delegata — — — — —	472

	Strana
5) Utvrđivanje rezultata glasanja — — — — —	474
6) Utvrđivanje rezultata izbora — — — — —	474
3. Postupak izbora delegata u radnički savet radne organizacije — — — — —	475
4. Postupak izbora delegata u radnički savet složene organizacije udruženog rada — — — — —	476
IV. KONSTITUISANJE RADNIČKOG SAVETA — — — — —	477
V. POLOŽAJ DELEGATA U RADNIČKOM SAVETU — — — — —	478
1. Položaj delegata u radničkom savetu osnovne organizacije udruženog rada — — — — —	478
2. Položaj delegata u radničkom savetu radne organizacije — — —	480
3. Položaj delegata u radničkom savetu složene organizacije udruženog rada — — — — —	481
VI. NACIN RADA I ODLUČIVANJA RADNIČKOG SAVETA — — — — —	481
1. Način rada i odlučivanja radničkog saveta osnovne organizacije udruženog rada — — — — —	481
2. Način rada i odlučivanja u radničkom savetu radne organizacije udruženog rada — — — — —	483
VII. OPOZIV DELEGATA U RADNIČKOM SAVETU — — — — —	485
1. Uslovi opoziva delegata — — — — —	485
2. Pokretanje postupka za opoziv delegata — — — — —	486
3. Raspisivanje glasanja o opozivu delegata — — — — —	487
4. Organi za sprovođenje glasanja o opozivu delegata — — — — —	487
5. Glasanje o opozivu delegata — — — — —	488
6. Utvrđivanje rezultata glasanja o opozivu — — — — —	488
7. Postupak o opozivu delegata u radničkom savetu radne organizacije i složene organizacije udruženog rada — — — — —	489
VIII. PRAKTIČNI PRIMERI AKATA (OBRASCI) — — — — —	490
ODELJAK 3.	
IZVRŠNI ORGAN RADNIČKOG SAVETA — — — — —	522
1. Položaj izvršnog organa — — — — —	522
2. Delokrug izvršnog organa — — — — —	522
3. Sastav izvršnog organa — — — — —	523
4. Trajanje mandata članova izvršnog organa — — — — —	524
5. Odgovornost članova izvršnog organa — — — — —	525
6. Izbor članova izvršnog organa — — — — —	525
7. Donošenje odluka u izvršnom organu — — — — —	527
8. Razrešenje članova izvršnog organa — — — — —	527
9. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	529
ODELJAK 4.	
POSLOVOĐENJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA — — — — —	534
I. POLOŽAJ POSLOVODNOG ORGANA — — — — —	534
1. Pojam poslovodnog organa — — — — —	534

2. Oblici poslovodnog organa	— — — — —	535
1) Inokosni poslovodni organ	— — — — —	535
2) Kolegijalni poslovodni organ	— — — — —	536
3. Naziv poslovodnog organa	— — — — —	537
4. Mandat poslovodnog organa	— — — — —	538
II. POSLOVODNE FUNKCIJE	— — — — —	539
1. Utvrđivanje i podela poslovodnih funkcija	— — — — —	539
2. Vodenje poslovanja	— — — — —	540
3. Organizovanje i usklađivanje procesa rada	— — — — —	541
4. Predlaganje poslovne politike i mera za njeno sprovođenje	— — — — —	543
5. Izvršavanje odluka i zaključaka radničkog saveta i izvršnog organa radničkog saveta	— — — — —	544
6. Razmatranje predloga plana i mera za njegovo izvršenje i davanje mišljenja i predloga o njima	— — — — —	546
7. Funkcije u radnim odnosima	— — — — —	547
1) Funkcije u uređivanju radnog odnosa	— — — — —	547
2) Funkcije u ostvarivanju prava i obaveza radnika iz radnog odnosa	— — — — —	548
3) Funkcije u postupku utvrđivanja odgovornosti za povredu radnih obaveza	— — — — —	550
4) Funkcije u postupku utvrđivanja prouzrokovane štete	— — — — —	551
5) Funkcije u zaštiti prava radnika	— — — — —	552
8. Funkcije u opštenarodnoj odbrani	— — — — —	553
9. Funkcije u društvenoj samozaštiti	— — — — —	554
10. Obaveštavanje radnika	— — — — —	557
11. Učešće u radu radničkog saveta	— — — — —	559
12. Zastupanje i predstavljanje	— — — — —	560
1) Zastupanje organizacije udruženog rada	— — — — —	560
2) Predstavljanje organizacije udruženog rada	— — — — —	562
13. Zaštita zakonitosti rada	— — — — —	562
1) Pravo i dužnost inokosnog poslovodnog organa odnosno predsednika kolegijalnog poslovodnog organa na upozorenje i obustavu od izvršenja određenih akata	— — — — —	562
2) Akti koji mogu biti predmet upozorenja odnosno obustave od izvršenja	— — — — —	563
3) Postupak davanja upozorenja odnosno obustave akata od izvršenja	— — — — —	564
4) Ovlašćenja skupštine opštine povodom obaveštenja o obustavi akta od izvršenja	— — — — —	566
III. NAČIN OBAVLJANJA POSLOVODNIH FUNKCIJA	— — — — —	568
1. Način obavljanja poslovodne funkcije od strane inokosnog poslovodnog organa	— — — — —	568
2. Način obavljanja poslovodne funkcije od strane kolegijalnog poslovodnog organa	— — — — —	569
1) Uopšte o načinu obavljanja poslovodne funkcije od strane kolegijalnog poslovodnog organa	— — — — —	569
2) Pripreme za održavanje sednice	— — — — —	569
3) Način održavanja sednice	— — — — —	570
4) Otvaranje i vođenje sednice	— — — — —	571

5) Tok rada na sednici	— — — — —	571
6) Glasanje na sednici	— — — — —	572
7) Održavanje reda na sednici	— — — — —	572
8) Vođenje i overa zapisnika o radu na sednici	— — — — —	572
9) Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	573
IV. IMENOVANJE POSLOVODNOG ORGANA	— — — — —	576
1. Imenovanje poslovodnog organa osnovne organizacije udruženog rada	— — — — —	576
1) Uslovi za imenovanje poslovodnog organa	— — — — —	576
2) Raspisivanje konkursa	— — — — —	576
3) Obrazovanje konkursne komisije	— — — — —	578
4) Sprovođenje konkursa	— — — — —	580
5) Odlučivanje o imenovanju	— — — — —	582
6) Zaštita prava učesnika na konkursu	— — — — —	584
7) Stupanje na dužnost	— — — — —	585
8) Imenovanje predsednika i članova kolegijalnog poslovodnog organa	— — — — —	586
2. Imenovanje poslovodnog organa radne organizacije	— — — — —	586
3. Imenovanje poslovodnog organa složene organizacije udruženog rada	— — — — —	587
4. Imenovanje vršioca dužnosti poslovodnog organa	— — — — —	587
1) Mogućnost imenovanja vršioca dužnosti poslovodnog organa	— — — — —	587
2) Slučajevi u kojima se može imenovati vršilac dužnosti poslovodnog organa	— — — — —	589
4) Uslovi za imenovanje vršioca dužnosti poslovodnog organa	— — — — —	590
5. Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	591
V. RAZREŠENJE POSLOVODNOG ORGANA	— — — — —	599
1. Razrešenje poslovodnog organa osnovne organizacije udruženog rada	— — — — —	599
1) Osnovi za razrešenje poslovodnog organa	— — — — —	599
2) Razrešenje po zahtevu poslovodnog organa	— — — — —	600
3) Razrešenje poslovodnog organa protiv njegove volje na osnovu odluke radničkog saveta	— — — — —	601
4) Razrešenje poslovodnog organa zbog nastupanja uslova po kojima po sili zakona prestaje rad radnika u osnovnoj organizaciji	— — — — —	603
5) Razrešenje poslovodnog organa zbog isteka vremena na koje je imenovan	— — — — —	604
6) Donošenje odluke o razrešenju poslovodnog organa	— — — — —	605
7) Zaštita prava razrešenog poslovodnog organa	— — — — —	605
8) Položaj razrešenog poslovodnog organa	— — — — —	606
2. Razrešenje poslovodnog organa radne organizacije i složene organizacije udruženog rada	— — — — —	607
3. Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	607
ODELJAK 5.		
INFORMISANJE U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA	— — — — —	614
1. Ustavno-pravni razvitetak sistema informisanja	— — — — —	614
2. Osnove društvenog sistema informisanja	— — — — —	614
1) Obaveznost prikupljanja, obrade i iskazivanje podataka	— — — — —	617

	Strana
2) Funkcija informacionih službi — — — — —	618
3) Uređivanje informisanja u samoupravnim opštim aktima — —	619
3. Tajni podaci i informacije — — — — —	620
1) Karakter i vrste tajnih podataka i informacija — — —	620
2) Regulisanje poslovne tajne samoupravnim opštim aktima — —	621
4. Osnovni principi informisanja — — — — —	623
1) Redovnost informisanja — — — — —	624
2) Blagovremenost informisanja — — — — —	625
3) Istinitost informisanja — — — — —	625
4) Objektivnost informisanja — — — — —	626
5) Pristupačnost informisanja — — — — —	626
6) Razumljivost informisanja — — — — —	627
7) Validnost sadržine informisanja — — — — —	627
5. Osnovni izvori podataka i informacija — — — — —	627
1) Funkcija računovodstveno-finansijske službe — — — — —	628
2) Knjigovodstvena služba — — — — —	630
3) Služba za komercijalno-tržišne poslove — — — — —	631
4) Plansko-analitička služba — — — — —	632
6. Osnovne faze procesa informisanja — — — — —	633
1) Informisanje u fazi pripreme odluka — — — — —	633
2) Informisanje u fazi vođenja rasprave — — — — —	634
3) Informisanje u fazi donošenja odluka — — — — —	635
4) Informisanje u fazi sprovođenja odluke — — — — —	636
5) Informisanje u fazi kontrole sprovođenja odluke — — — — —	637
6) Informisanje u fazi praćenja efekata odluke — — — — —	637
7. Odgovornost subjekata informisanja — — — — —	638
1) Odgovornost informacionih službi — — — — —	639
2) Odgovornost radničkog saveta i izvršnog organa — — — — —	640
3) Odgovornost poslovnog organa — — — — —	641

DEO PETI

ZAKLJUČENJE I IZVRŠENJE UGOVORA — — — — — 643

ODELJAK 1.

I. ZAKLJUČENJE UGOVORA — — — — —	645
1. Rad i mesto pravne službe pri zaključenju ugovora — — —	645
2. Rad na pripremi ugovocra — — — — —	646
3. Osobenosti ugovora u udruženom radu (privredi) — — —	647
4. Bitni sastojci ugovora — — — — —	648
5. Oblik (forma) ugovora — — — — —	650
6. Način zaključenja ugovora u prometu roba i usluga — — —	653
7. Ponuda za zaključenje ugovora — — — — —	654
8. Pitanje opoziva ponude — — — — —	657
9. Prihvatanje ponude — — — — —	658
10. Momenat zaključenja ugovora u robnom prometu — — —	659

	Strana
11. Mesto zaključenja ugovora — — — — —	660
12. Uticaj administrativnih odobrenja i dozvola na zaključenja ugovora	661
13. Sadržina ugovora — — — — —	661
II. ISPUNJENJE UGOVORA — — — — —	662
1. Opšta pravila ispunjenja ugovora — — — — —	662
2. Plaćanje u robnom prometu — — — — —	665
3. Docnja — — — — —	667
1) Dužnička docnja — — — — —	667
2) Poverilačka docnja — — — — —	668
4. Pravila o naknadi štete u robnom prometu — — — — —	669
5. Uticaj promenjenih okolnosti na ispunjenje ugovora — — — — —	670
 ODELJAK 2.	
POJEDINI UGOVORI ROBNOG PROMETA — — — — —	673
1. Ugovor o kupovini i prodaji robe — — — — —	673
2. Ugovor o trgovinskom posredovanju — — — — —	679
3. Ugovor o trgovinskom zastupanju — — — — —	680
4. Komisioni posao — — — — —	681
5. Ugovor o špediciji — — — — —	683
6. Ugovor o uskladištenju — — — — —	684
7. Ugovor o prevozu — — — — —	685
1) Ugovor o prevozu željeznicom — — — — —	685
2) Ugovor o prevozu morem — — — — —	691
3) Ugovor o prevozu robe u drumskom saobraćaju — — — — —	693
4) Ugovor o prevozu vazdušnim putem — — — — —	695
5) Primeri iz sudske prakse povodom ugovora o prevozu — — — — —	698
8. Ugovor o osiguranju — — — — —	701
9. Ugovor o građenju — — — — —	705
1) Primeri iz sudske prakse — — — — —	707
2) Neispunjeno ugovora o građenju s primerima sudske prakse — — — — —	708
10. Izdavački ugovor — — — — —	712
11. Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	714
 DEO ŠESTI	
KADROVSKI POSLOVI I RADNI ODNOŠI — — — — —	735
ODELJAK 1.	
I. KADROVSKA POLITIKA ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA — —	737
1. Značaj i uloga kadrovske politike u organizaciji udruženog rada — —	737
2. Odnos poslovne i kadrovske politike organizacije udruženog rada — —	738
3. Utvrđivanje kadrovske politike organizacije udruženog rada — —	739
1) Samoupravni opšti akti o kadrovskoj politici — — — —	740
2) Utvrđivanje kadrovske politike u organizaciji udruženog rada — —	741
4. Sprovođenje kadrovske politike — — — — —	744

	Strana
II. KADROVSKI POSLOVI U ORGANIZACIJI UDRUŽENOG RADA — — — — —	745
1. Značaj kadrovske poslove — — — — —	745
2. Osnovne vrste kadrovske poslova — — — — —	746
3. Utvrđivanje zahteva rada (sistematizacija poslova i radnih zadataka) — — — — —	747
1) Osnovna obeležja posla i radnog zadatka — — — — —	748
2) Analiza poslova i radnih zadataka — — — — —	749
3) Posebni uslovi za obavljanje određenih poslova i radnih zadataka — — — — —	750
4. Planiranje kadrova — — — — —	753
1) Osnove planiranja kadrova — — — — —	753
2) Načela planiranja kadrova — — — — —	755
3) Metode planiranja kadrova — — — — —	757
4) Postupak planiranja kadrova — — — — —	758
5. Pribavljanje kadrova — — — — —	760
1) Izvori kadrova — — — — —	760
2) Odabiranje kadrova — — — — —	761
3) Uvođenje novih radnika u poslove i radne zadatke — — — — —	762
6. Usmeravanje i praćenje razvoja kadrova — — — — —	764
1) Obrazovanje, oposobljavanje i stručno usavršavanje kadrova — — — — —	764
2) Pokretljivost ikadrova u organizaciji udruženog rada — — — — —	765
3) Praćenje razvoja kadrova — — — — —	767
7. Kadrovska evidencija — — — — —	768
1) Evidencija u oblasti rada — — — — —	770
a) Evidencija o zaposlenim radnicima — — — — —	773
b) Evidencija o ličnim dohodcima — — — — —	774
c) Evidencija o nesrećama na poslu — — — — —	774
2) Ostale kadrovske evidencije — — — — —	775
8. Ostali kadrovski poslovi — — — — —	777
III. ORGANIZACIJA KADROVSKE SLUŽBE — — — — —	780

ODELJAK 2.

RADNI ODNOŠI — — — — —	787
I. ZASNIVANJE RADNOG ODNOŠA — — — — —	787
1. Uslovi za zasnivanje radnog odnosa — — — — —	787
1) Opšti uslovi — — — — —	787
2) Posebni uslovi — — — — —	788
2. Postupak zasnivanja radnog odnosa — — — — —	790
1) Zasnivanje radnog odnosa putem oglasa, odnosno konkursa —	790
a) Donošenje odluke o potrebi zasnivanja radnog odnosa sa drugim radnicima — — — — —	790
b) Raspisivanje i objavljivanje oglasa ili konkursa — — —	791
c) Podnošenje prijava — — — — —	792
d) Odlučivanje o prijavama kandidata — — — — —	793
e) Saradnja sa zajednicom zapošljavanja — — — — —	794

f) Dejstva odluke o izboru — — — — —	795
g) Izjava o zasnivanju radnog odnosa — — — — —	796
h) Stupanje radnika na rad — — — — —	797
i) Zaštita prava kandidata — — — — —	797
2) Zasnivanje radnog odnosa bez konkursa odnosno oglasa — —	800
a) Slučajevi utvrđeni Zakonom o udruženom radu — — —	800
b) Slučajevi utvrđeni republičkim, odnosno pokrajinskim zakonima — — — — —	801
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	801
II. RASPOREĐIVANJE RADNIKA NA POSLOVE I RADNE ZADATKE —	806
1. Poslovi i radni zadaci — — — — —	806
2. Slučajevi raspoređivanja radnika — — — — —	807
1) Trajno raspoređivanje po zasnivanju radnog odnosa — — —	807
2) Trajno raspoređivanje na odgovarajuće poslove i radne zadatke bez pristanka radnika — — — — —	807
3) Privremeno ili trajno raspoređivanje na poslove i radne zadatke za koje se traži niža stručna sprema, uz pristanak radnika — — —	809
4) Privremeno raspoređivanje na odgovarajuće poslove i radne zadatke bez pristanka radnika — — — — —	809
5) Privremeno raspoređivanje na poslove i radne zadatke za koje se traži niža stručna sprema, bez pristanka radnika — — —	810
6) Trajno raspoređivanje na poslove i radne zadatke za koje se traži niža stručna sprema, bez pristanka radnika — — —	810
7) Raspoređivanje u drugu osnovnu organizaciju iste radne, odnosno složene organizacije — — — — —	811
8) Raspoređivanje u osnovnoj ili drugoj osnovnoj organizaciji kao pravo radnika — — — — —	811
9) Raspoređivanje u drugo geografsko mesto — — — — —	812
10) Upućivanje radnika na dokvalifikaciju ili prekvalifikaciju — —	812
11) Interni oglas — — — — —	813
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	813
III. RADNO VРЕME, ODMORI I ODSUSTVA —	814
1. Radno vreme — — — — —	814
1) Puno radno vreme — — — — —	814
2) Skraćeno radno vreme — — — — —	814
3) Nepuno radno vreme — — — — —	814
4) Radno vreme duže od punog — — — — —	815
5) Raspored punog radnog vremena — — — — —	815
6) Preraspodela punog radnog vremena — — — — —	815
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	815
2. Odmori radnika — — — — —	816
1) Odmor u toku dnevnog rada — — — — —	816
2) Dnevni odmor — — — — —	817
3) Sedmični odmor — — — — —	817
4) Odmor u dane državnih praznika — — — — —	817
5) Godišnji odmor — — — — —	817
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	818

	Strana
3. Odsustva radnika —	819
1) Plaćeno odsustvo —	819
a) Plaćeno odsustvo do sedam radnih dana — — — — — — — — — — — — — — — — — —	820
b) Plaćeno odsustvo preko sedam radnih dana — — — — — — — — — — — — — — — — — —	820
c) Porođajno odsustvo —	820
2) Neplaćeno odsustvo —	820
Praktični primeri akata (obrasci) —	821
IV. PRESTANAK RADNOG ODNOSA —	821
1. Prestanak radnog odnosa po volji radnika — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	821
1) Prekid radnog odnosa po pismenoj izjavi radnika — — — — — — — — — — — — — —	822
2) Prestanak radnog odnosa po sporazumu — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	823
2. Prestanak radnog odnosa protiv volje radnika — — — — — — — — — — — — — — — — — —	823
1) Prestanak radnog odnosa zbog odbijanja rasporeda, dokvalifikacije i prekvalifikacije —	823
2) Prestanak radnog odnosa zbog obmane pri stupanju u radni odnos —	825
3) Prestanak radnog odnosa zbog teže povrede radne obaveze — — — — — — — — — — — — — —	826
4) Prestanak radnog odnosa zbog dovođenja osnovne organizacije u ekonomske teškoće —	827
5) Prestanak radnog odnosa zbog nesposobnosti radnika da uspešno obavlja poslove i radne zadatke —	827
6) Prestanak radnog odnosa zbog pokretanja postupka za prestanak osnovno radne organizacije —	829
3. Prestanak radnog odnosa po sili zakona — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	830
1) Prestanak radnog odnosa zbog neprihvatanja samoupravnog sporazuma o udruživanju rada radnika — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	830
2) Prestanak radnog odnosa zbog potpune radne nesposobnosti — — — — — — — — — — — — —	831
3) Prestanak radnog odnosa zbog ispunjenih uslova za ličnu penziju — — — — — — — — — — — — —	832
4) Prestanak radnog odnosa zbog zabrane vršenja određenih poslova — — — — — — — — — — — — —	833
5) Prestanak radnog odnosa zbog odsutnosti duže od šest meseci usled izdržavanja kazne — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	834
6) Prestanak radnog odnosa zbog primene mere bezbednosti, vaspitne ili zaštitne mire —	834
7) Prestanak radnog odnosa zbog prelaska radnika u drugu osnovnu organizaciju — — — — — — — — — — — — — — — —	835
8) Prestanak radnog odnosa po sili zakona iz drugih razloga — — — — — — — — — — — — —	835
Praktični primeri akata (obrasci) —	835
V. ZAŠTITA PRAVA RADNIKA —	840
1. Zaštita u osnovnoj organizaciji —	840
2. Zaštita pred sudom udruženog rada — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	841
Praktični primeri akata (obrasci) —	843
VI. POSEBNI REŽIM RADNOG ODNOSA —	846
1. Radni odnos na određeno vreme — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	846
2. Privremeni radni odnos povodom neuspelog oglasa, odnosno konkursa —	848
3. Radni odnos pripravnika —	849
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — — — — — — — — — — — — — — — —	851

4. Radni odnos u više osnovnih organizacija	— — — — —	853	
1) Višestruki radni odnos	— — — — —	853	
2) Dvojni radni odnos	— — — — —	854	
5. Radni odnos uz izdvojen rad	— — — — —	854	
6. Radni odnos uz probni rad	— — — — —	855	
Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	856	
7. Radni odnos penzionisanih lica	— — — — —	857	
VII. RAD NA PRIVREMENIM I POVREMENIM POSLOVIMA	— — — — —	857	
Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	858	
ODELJAK 3.			
DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST		— — — — —	860
I. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST	— — — — —	860	
1. Povreda radnih obaveza	— — — — —	860	
2. Odgovornost za povredu radnih obaveza	— — — — —	861	
3. Disciplinske mere	— — — — —	862	
1) Opomena	— — — — —	862	
2) Javna opomena	— — — — —	862	
3) Rasporед na druge poslove i radne zadatke	— — — — —	862	
4) Novčana kazna	— — — — —	863	
5) Prestanak radnog odnosa	— — — — —	863	
6) Odlaganje izvršenja	— — — — —	864	
4. Disciplinski organi	— — — — —	865	
1) Prvostepeni disciplinski organi	— — — — —	865	
2) Drugostepeni disciplinski organi	— — — — —	866	
5. Disciplinski postupak	— — — — —	867	
1) Pokretanje postupka	— — — — —	867	
2) Prethodni postupak	— — — — —	868	
3) Rasprava pred disciplinskom komisijom	— — — — —	868	
4) Odlučivanje o disciplinskoj odgovornosti i meri	— — — — —	869	
5) Postupak po prigovoru	— — — — —	870	
6) Athezioni postupak	— — — — —	871	
7) Zastarelost disciplinskog postupka i izvršenje disciplinskih mera	— — — — —	872	
8) Ponavljanje disciplinskog postupka	— — — — —	874	
6. Udaljenje radnika sa poslova i radnih zadataka	— — — — —	874	
7. Sudska zaštita povodom disciplinske odgovornosti	— — — — —	875	
Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	876	
II. MATERIJALNA ODGOVORNOST	— — — — —	887	
1. Odgovornost radnika prema osnovnoj organizaciji	— — — — —	887	
1) Pravila odgovornosti	— — — — —	887	
2) Postupak ostvarivanja prava na naknadu štete	— — — — —	888	
Praktični primeri akata (obrasci)	— — — — —	890	
2. Odgovornost osnovne organizacije prema radniku	— — — — —	892	
1) Opšta pravila	— — — — —	892	

	Strana
2) Postupak ostvarivanja prava na naknadu štete — — — — —	893
Praktični primeri akata (obrasci) — — — — —	897
ODELJAK 4.	
ZAŠTITA RADNIKA NA RADU — — — — —	899
I. POJAM, CILJ I ZNAČAJ ZAŠTITE NA RADU — — — — —	899
1. Pojam zaštite na radu — — — — —	899
2. Značaj zaštite na radu — — — — —	900
3. Samoupravni i društveni karakter zaštite na radu — — — — —	901
4. Pravni izvori zaštite na radu — — — — —	904
5. Mere zaštite na radu — — — — —	905
1) Opšte mere zaštite na radu — — — — —	906
2) Posebne mere zaštite na radu — — — — —	907
3) Prethodne mere zaštite na radu — — — — —	907
II. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOST ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA, POSLOVODNOG ORGANA I RADNIKA IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RĀDU — — — — —	910
1. Obaveze organizacije udruženog rada — — — — —	910
1) Uređivanje zaštite na radu — — — — —	911
2) Organizovanje zaštite na radu — — — — —	914
3) Obučavanje i vaspitanje radnika iz oblasti zaštite na radu — — — — —	917
4) Rad na poslovima i radnim zadacima sa posebnim uslovima — — — — —	919
5) Periodični pregledi i ispitivanje oruđa za rad i radne sredine — — — — —	920
2. Prava, obaveze i odgovornosti radnika u organizacijama udruženog rada — — — — —	921
3. Prava, obaveze i odgovornosti poslovodnog organa — — — — —	923
4. Obaveze samoupravnih organa i rukovodećih radnika — — — — —	924
III. POSEBNA ZAŠTITA ŽENA, OMLADINE I INVALIDA — — — — —	925
1. Posebna zaštita žena — — — — —	925
1) Zabrana rada na određenim poslovima i radnim zadacima — — — — —	926
2) Zaštita žena za vreme trudnoće, porođaja i nege deteta — — — — —	927
3) Zabrana noćnog rada žene — — — — —	929
4) Zaštita žena od prekovremenog rada — — — — —	930
5) Drugi vidovi posebne zaštite žena — — — — —	931
2. Posebna zaštita omladine — — — — —	932
3. Posebna zaštita invalida — — — — —	934
ODELJAK 5.	
RASPODJELA SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE I ZA ZAJEDNIČKU POTROŠNJI RADNIKA — — — — —	935
I. DRUŠTVENI KARAKTER RASPODJELE SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE I ZA ZAJEDNIČKU POTROŠNJI RADNIKA — — — — —	835
1. Faktori preko kojih se izražava i od kojih zavisi društveni karakter raspodjele sredstava za lične dohotke i za zajedničku potrošnju — — — — —	936

	Strana
1) Neotuđivost dohotka od radnika — — — — —	936
2) Usklađivanje interesa i usmjeravanje društvenog razvoja — —	936
3) Potreba stalnog povećanja dohotka — — — — —	937
4) Robni karakter privrede — — — — —	937
2. Potreba vođenja društvene politike raspodjele sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju — — — — —	940
1) Sistem samoupravnog sporazumjevanja i društvenog dogovaranja — — — — —	940
2) Uloga države u raspodjeli sredstava za lične dohotke i za zajedničku potrošnju — — — — —	941
II. OSNOVNA NAČELA RASPODJELE SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE I ZA ZAJEDNIČKU POTROŠNJU — — — — —	942
1. Načelo raspodjele prema radu — — — — —	942
2. Raspodjela sredstava za lične dohotke i produktivnost rada — —	943
3. Raspodjela sredstava za lične dohotke i načelo solidarnosti — —	948
III. OSNOVE I MJERILA ZA RASPODJELU SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE RADNIKA — — — — —	951
1. Značaj i funkcija osnova i mjerila — — — — —	951
2. Osnove i mjerila za raspodjelu sredstava za lične dohotke po osnovu tekućeg rada — — — — —	953
3. Osnove i mjerila za raspodjelu sredstava za lične dohotke po osnovu minulog rada — — — — —	956
4. Raspodjela sredstava za lične dohotke po osnovi inovacije, racionalizacije i drugog oblika stvaralaštva — — — — —	963
5. Stimulativnost raspodjele i »stimulativni dio« ličnog dohotka radnika — — — — —	965
6. Uticaj radnog vremena na lični dohodak radnika — — — — —	966
7. Akontacija i konačan obračun ličnog dohotka radnika — — — — —	967
IV. ZAJEMČENI LIČNI DOHODAK RADNIKA — — — — —	971
V. POLOŽAJ I ULOGA SINDIKATA U RASPODJELI SREDSTAVA ZA LIČNE DOHOTKE I ZA ZAJEDNIČKU POTROŠNJU — — — — —	976
VI. ZAŠTITA PRAVA RADNIKA NA LIČNE DOHOTKE — — — — —	979
1. Zaštita prava radnika na lični dohodak u osnovnoj organizaciji udruženog rada — — — — —	980
2. Sudska zaštita prava radnika na lični dohodak — — — — —	982
ODELJAK 6.	
RESAVANJE STAMBENIH PROBLEMA RADNIKA — — — — —	985
I. UTVRĐIVANJE USLOVA I NAĆINA RASPODELE STANOVA — —	985
1. Nadležnost i postupak za donošenje pravilnika — — — — —	985
2. Samoupravni sporazum o zajedničkim osnovima i merilima — —	986
II. OSNOVI I MERILA — — — — —	986

	Strana
1. Stambena situacija	987
2) Rešeno stambeno pitanje	987
2) Posedovanje neuseljivog stana	987
3) Posedovanje stana u drugom mestu	988
4) Stanovanje u bespravnoj gradnji	988
5) Stanovanje kod roditelja	988
6) Stambena situacija radnika koji je bespravno useljen	989
7) Neodgovarajući stan	989
8) Lice bez stana	989
9) Posedovanje vikend kuće	990
10) Stambena situacija radnika koji je zamenio stan	990
11) Gubljenje stanarskog prava i otuđenje stana	991
2. Radni doprinos	991
3. Radni staž	992
4. Porodične prilike	993
5. Stručna sprema	994
6. Ostali kriterijumi	994
III. OSTVARIVANJE PRAVA NA STAN	995
1. Rang lista	995
1) Promenljivost rang liste	995
2) Davanje netačnih podataka	996
3) Disciplinska odgovornost i red prvenstva	996
4) Prigovor protiv rang liste	997
5) Sudska zaštita rang liste	997
2. Konkurs za dodelu stana	997
3. Odluka o dodeli stana	998
1) Punovažnost odluke o dodeli stana	998
2) Izbor lokacije stana	998
3) Dodela useljenog stana	998
4. Pravo na privremeno useljenje u neodgovarajući stan	999
4. Odbijanje prijema odgovarajućeg stana	999
5. Odbijanje prijema neodgovarajućeg stana	1001
6. Opozivanje konačne odluke	1002
IV. KADROVSKI STANOVI	1003
V. PRAVO NA STAN RADNIKA PRED PENZIJOM I PENZIONERA	1005
VI. PRAVO NA STAN PORODICE UMRLOG RADNIKA	1006
VII. UDRUŽIVANJE SREDSTAVA ZA STAMBENU IZGRADNJU	1007
1. Udrživanje sredstava u okviru radne organizacije	1007
2. Udrživanje sredstava sa osnovnim organizacijama koje su u sastavu drugih radnih organizacija	1012
3. Udrživanje sredstava za izgradnju stanova solidarnosti	1012
VIII. UCESCE LIČNIM SREDSTVIMA U FINANSIRANJU STAMBENE IZGRADNJE	1014

	Strana
1. Obavezno učešće radnika ličnim sredstvima — — — — —	1014
1) Visina ličnog učešća radnika — — — — —	1015
2) Lično učešće i red prvenstva za dobijanje stana — — — — —	1016
3) Oslobađanje učešća ličnim sredstvima — — — — —	1017
4) Uslovi i rokovi vraćanja ličnih sredstava — — — — —	1018
2. Susvojina na stanu — — — — —	1019
1) Osnovi sticanja susvojine — — — — —	1019
2) Ugovor o sticanju susvojine — — — — —	1020
3) Prava i obaveze iz susvojine — — — — —	1020
IX. KREDITI ZA STAMBENU IZGRADNJU — — — — —	1021
1. Uslovi za dobijanje kredita — — — — —	1022
2. Visina kredita — — — — —	1022
3. Područje korišćenja kredita — — — — —	1024
4. Vraćanje kredita — — — — —	1025
1) Davanje nepovratnog kredita — — — — —	1025
2) Prestanak radnog odnosa i vraćanje kredita — — — — —	1025
3) Vraćanje kredita u slučaju smrti radnika — — — — —	1026
4) Poništaj odluke i vraćanje kredita — — — — —	1027
5. Kredit i pravo na stan — — — — —	1027
X. SUDSKA ZAŠTITA PRAVA NA STAN — — — — —	1029